

Conroy Gold and Natural Resources P.l.c.
c/o Roschier Asianajotoimisto Oy
Keskuskatu 7 A
00100 HELSINKI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Karhuaapa 1 - 5, 6a ja 6b

Hakija Conroy Gold and Natural Resources P.l.c.
Dublin, Irlanti

Yhteystiedot:
Roschier Asianajotoimisto Oy
Keskuskatu 7 A
00100 HELSINKI
puh. 020 506 6233

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 18.2.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 27.10.2011.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:
- 15.6.2011 valtakirja ja kaupparekisteriote; ilmoitus, että hakija ei luovu 12 §:n oikeudesta käyttää valtausalueen ulkopuolisia alueita.

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Sodankylä (758)

KaivNro 9172/1; valtausalueen nimi: Karhuaapa 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-11-1	Sodankylän valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 9172/2; valtausalueen nimi: Karhuaapa 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-11-1	Sodankylän valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 9172/3; valtausalueen nimi: Karhuaapa 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-11-1	Sodankylän valtionmaa II	Valtion metsämaat	98,73
		Yhteensä ha	98,73

KaivNro 9172/4; valtausalueen nimi: Karhuaapa 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-11-1	Sodankylän valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,38
		Yhteensä ha	99,38

KaivNro 9172/5; valtausalueen nimi: Karhuaapa 5

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-11-1	Sodankylän valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,35
		Yhteensä ha	99,35

KaivNro 9172/6; valtausalueen nimi: Karhuaapa 6 a

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-11-1	Sodankylän valtionmaa II	Valtion metsämaat	85,62
		Yhteensä ha	85,62

KaivNro 9172/7; valtausalueen nimi: Karhuaapa 6 b

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-11-1	Sodankylän valtionmaa II	Valtion metsämaat	6,81
		Yhteensä ha	6,81

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 589,89 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalueet sijaitsevat saamelaisalueella Lapin paliskunnan erityisellä poronhoitoalueella.

Esteettömyystodistus

Hakija ei ole toimittanut kaivoslain (503/1965) 8 §:n 3-kohdassa mainittua asianomaisen viran-omaisen tai kahden paikalliset olosuhteet tuntevan luonnollisen henkilön antamaa todistusta siitä, että haetulla alueella ei ole kaivoslain 6.1 §:n kohdissa 3-9 mainittuja valtauksen esteitä. Tukes on kuitenkin jatkanut hakemuksen käsittelyä. Tukes on pyytänyt hakemuksesta lausunnon alueen kunnalta ja ELY-keskukselta. Tukes on myös pyytänyt maanomistajilta mielipiteitä hakemuksen johdosta. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella Tukesin on mahdollista selvittää, kohdistuuko haetulle valtausalueelle kaivoslaissa (503/1965) tarkoitettuja valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 1.11.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), saamelaiskäräjille, asianomaiselle paliskunnalle ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 2.12.2013 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 2.12.2013.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9172/1	Karhuaapa 1
2. Kaivosrekisterinumero 9172/2	Karhuaapa 2
3. Kaivosrekisterinumero 9172/3	Karhuaapa 3
4. Kaivosrekisterinumero 9172/4	Karhuaapa 4
5. Kaivosrekisterinumero 9172/5	Karhuaapa 5
6. Kaivosrekisterinumero 9172/6	Karhuaapa 6 a
7. Kaivosrekisterinumero 9172/7	Karhuaapa 6 b

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille, saamelaiskäräjille, asianosaiselle paliskunnalle ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaiset saavat tiedon kirjeitse.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusajka on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Meeri Myllykangas
ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakemuksessa mainittujen alueiden geologia ja rakenne viittaa yhtiön mielestä siihen, että alueilla on kultamineralisaatioita. Yhtiön ja GTK:n alueilla aiemmin ottamat näytteet viittavat kultamineralisaatioon.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Työ koostuu maaperänäytteiden ostoista eri puolilla valtausaluetta. Kuten aiemminkin, työn suorittaa sopimuksen perusteella geologian tutkimuskeskus (GTK), joka on vastuussa kaikesta mobilisaatiosta, näytteiden hankinnasta, prosessoinnista ja näihin liittyvistä toimista. GTK sopii paikallisten maanomistajien kanssa pääsystä alueille sekä korvausmenettelyistä mahdollisten vahinkojen varalta. Mahdolliset korvaukset suorittaa hakija.

Yleensä näytteet otetaan linjoilta. Näytteenottopaikalle kuljetaan jo olemassa olevia metsäpolkuja ja/tai ajouria pitkin, jotta estetään metsän vahingoittuminen. Näytteenotossa päälimmäinen maakerros ja kasvillisuus poistetaan ensin ja palautetaan takaisin paikoilleen näytteenoton päätyttyä.

Tulokset siirretään yhtiön tietokantaan, joka sisältää tiedot valtaus- tai varausalueilta otetuista lukuisista moreeninäytteistä ja niiden tuloksista. Uusien tulosten tulkinnan avulla määritellään jatkotutkimuspaikat. Lisäksi lentogeofysikaalisen ja maanpintageofysiikan tulkintaa käytetään mahdollisten kairauskohteiden rajaamiseen.

Kairauskohteet priorisoidaan aineistosta johdetun potentiaalisuusarvion perusteella. GTK urakoi syväkairaukset ja on myös vastuussa mobilisaatiosta, näytteenotosta, prosessoinnista sekä muista kairaukseen liittyvistä toimista. Työn aikana urakoitsija pitää huolen, ettei jätettä tai roskaa pääse kerääntymään alueelle, ja työn päätyttyä se poistaa kaikki työ- ja ylimääräiset välineet, väliaikaiset rakenteet ja roskat, jotta alue jää siistiksi ja puhtaaksi. Kairauksessa käytetään pientä mönkijätyyppistä, kevyttä kairauskalustoa. Kohteen paikantamiseksi kairaataan normaalisti yksittäisiä, 20–25 m syviä reikiä, riippuen moreenikerroksen paksuudesta. Joskus kuitenkin tehdään jopa 150 m pitkiä, vinoja reikiä, jos kohde sitä vaatii.

Kairausajankohta riippuu kohteen maasto-olosuhteista. Korkeilla tai kuivilla kohteilla kairaus etenee nopeasti suunnitelman mukaan. Alavat tai hyvin kosteat kohteet voivat vaatia porausta talvella, jolloin kohteelle on mahdollista päästä ja maan vahingoittuminen estyy. Alue valmistellaan paikalle pääsemiseksi ja jäätä vahvistetaan hyvissä ajoin ennen kairakoneen paikalle tuontia. Kaikessa kairauksessa jäähdytysneste kiertää suljetussa tilassa, eli jäähdytysnestettä ei päästetä järviin tai muihin pintavesiin. Kairasydän kuljetetaan pois paikalta valokuvaukseen, loggaukseen ja varastointiin ja kairausalue palautetaan alkuperäiseen kuntoonsa.

Jos malmia löydetään, tulokset arvioidaan kokonaisuudessaan sekä tehdään rakennetulkinta; geologiset pintakartat, kairasydämen loggaustulokset, moreeninäytteiden sekä kairasydämen mineraloginen koostumus ja mineraalikemia otetaan huomioon. Näiden tulosten perusteella arvioidaan tarve jatkotutkimuksiin.

Alla olevaan taulukkoon on hahmoteltu alustava aikataulu, joka riippuu käynnissä olevan työn tuloksista sekä GTK:n urakoitsijoiden ja laitteiden saatavuudesta (aikataulu tarkennetaan työn alkaessa):

[Tukesin huomautus: aikataulusuunnitelmassa Yr.0 ja Yr.1 tarkoittavat (noin) 1. vuoden tutkimuksia ja Yr.2-Yr.5 seuraavien vuosien tutkimuksia.]

Activity	Yr.0	Yr.1	Yr.1	Yr.1	Yr.1	Yr.2	Yr.3	Yr.4	Yr.5
Kartoitus									
Moreeninäytteenotto									
Prosessointi									
Raportointi									
Kairaus									
Kairasydämien loggaus									
Raportointi									
Jatkotoimenpiteet									

Tulevat työt riippuvat ensimmäisen kauden tuloksista. Todennäköisesti kuitenkin tullaan suorittamaan vielä toinen kierros moreeninäytteenottoa ja kairausa, joita seuraavat lisäkairaukset ja tarvittaessa myös magneettiset ja muut geofysikaaliset tutkimukset. Maanpintageofysikaaliset mittaukset eivät aiheuta maastovahinkoja.

Porauskohteet varmistetaan vain moreeninäytteiden perusteella ja väliaikaiset moreeninäytteidenottokohteet päätetään kohdealueen alustavien tutkimusten jälkeen, jolloin haetaan maanomistajien lupaa.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnotSodankylän kunta

Valtausalue Karhuaapa 1 - 6 sijaitsee alueella, jolla on voimassa oikeusvaikutteinen Lokka-Koitelainen-Kevitsa osayleiskaava. Yleiskaavassa alue on osoitettu maa- ja porotalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Sodankylän kunta ilmoittaa lausuntonaan, että valtaukselle ei ole kaivoslain 6 §:ssä lueteltuja esteitä.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)*Suojeluohjelma-alueet ja suojelualueet sekä pohjavesialueet*

Haetulla valtausalue ei sijaitse valtioneuvoston hyväksymällä luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla alueella eikä luonnonsuojelualueella. Haettu valtausalue ei myöskään sijaitse valtakunnallisesti merkittävällä tai muutoin suojelulla maisema-alueella.

Haetulla valtausalueella ei sijaitse pohjavesialueita.

Uhanalaiset ja muut huomionarvoiset lajit

Ympäristöhallinnon Eliölajit -tietojärjestelmän mukaan (28.11.2013) valtausalueella Karhuaapa 3 on useita Suomen lajien uhanalaisuus 2010 julkaisun mukaan silmälläpidettäviksi (NT) luokiteltuja kääpälajeja (sirppikääpä, lapinkynsikääpä, riekonkääpä ja mäntyraspikka). Lisäksi alueella on yksi tiedossa oleva liekokäävän esiintymä. Liekokääpä on luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) mukaan uhanalainen laji. Suomen lajien uhanalaisuus 2010 julkaisun mukaan liekokaavan uhanalaisuusluokka on vaarantunut (VU).

Valtausalueella Karhuaapa 6 on tiedossa yksi silmälläpidettävän sirppikäävän esiintymä.

Silmälläpidettäviä kääpälajeja (sirppikääpä, pursukääpä, rusokantokääpä) esiintyy myös lähellä valtausalue Karhuaapa 3 pohjoisrajaa.

Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi edellä mainitut esiintymät tulee ottaa huomioon tutkimustoiminnassa niin, että ne eivät vahingoitu tai vaarannu näytteenotossa, liikkumisessa tai laitteita siirrettäessä tai käytettäessä.

Haetun valtausalueen itä- ja eteläpuolella sijaitsee uhanalaisen, rauhoitetun ja erityisesti suojeltavan suuren petolinnun pesäreviiri (luonnonsuojelulaki 1096/1996 ja -asetus 160/1997). Suomen lajien uhanalaisuus 2010 julkaisun mukaan ko. petolinnun uhanalaisuusluokka on vaarantunut (VU). Laji kuuluu myös lintudirektiivin (79/409/ETY) liitteen I lajeihin. Luonnonsuojelulain rauhoitussäännösten mukaan rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty.

Valtaushakemuksessa tutkimusten määrä ja laatu on kuvattu varsin yleisellä tasolla. Selvityksestä käy kuitenkin ilmi, että alueella on tarkoitus tehdä lentogeofysikaalisia mittauksia. ELY-keskus katsoo, että nämä mittaukset tulee tehdä erityisesti suojeltavan lintulajin pesimäkauden (15.2.-31.7.) ulkopuolella. Menettelyistä tulee olla yhteydessä Metsähallituksen Lapin luontopalveluihin.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Saamelaiskäräjät*3.12.2013 päivätty lausunto*

Saamelaiskäräjät on saanut 1.11.2013 lausuntopyynnöt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta koskien valtaushakemuksia Urakkaselkä 1-2 ja Karhuaapa 1-6 Sodankylän kuntaan, Lapin paliskuntaan. Saamelaiskäräjät sai Tukesilta lausuntojen jättämislisääjan 9.12.2013 asti.

Lausuntopyynnössä todetaan ”asiakirjojen nähtävillä olo” – kohdassa, että hakemusasiakirjat ovat nähtävillä 2.12.2013 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kirjaamossa Helsingissä. Näissä tapauksissa alueen kunnanvirastona toimii Sodankylän kunta. Saamelaiskäräjien ma. ympäristösihteeri Magga on ollut 29.11.2013 yhteydessä Sodankylän kunnan Tekniseen osastoon sekä kunnan infoon ja kysynyt, onko hakemusasiaperit nähtävillä kunnassa. Sodankylän kunnasta ei löytynyt kyseisten valtauksien hakemusasiakirjoja nähtävillä oloaikana, vaikkakin lausuntopyynnössä näin todettiin. Magga teki tiedustelun myös naapurikuntaan Inariin, eikä sieltäkään kyseisiä asiapapereita löytynyt.

Täten saamelaiskäräjät pyytääkin, että Tukes toimittaisi valtaushakemukset kokonaisuudessaan kopioituna ja uudelleen lausuttavaksi saamelaiskäräjille. Saamelaiskäräjät ei lausu tässä vaiheessa valtaushakemuksista, koska asiaperit ovat puutteelliset.

Saamelaiskäräjät esittää myös, että valtaushakemukset laitetaan lausunnoille myös paikalliselle paliskunnalle, Lapin paliskuntaan sekä Alapalkisen tokkakunnalle, joka paimentaa porojaan kyseisillä alueilla.

Lisäksi saamelaiskäräjät pitää tarpeellisena, että Tukes, saamelaiskäräjät ja kolttien kyläkous pitäisi yhteisen kokouksen menettelytavoista, yhteistyöstä ja vaikutusten arviointien tekemisestä saamelaisten kotiseutualueelle kohdistuvien hakemuksien käsittelyn osalta. Saamelaiskäräjät pitää tällaisen kokouksen järjestämistä hyvin tärkeänä, koska kyseessä on uuden lain soveltaminen ja saamelaisten kotiseutualueelle on tehty merkittävästi valtaushakemuksia. Saamelaiskäräjät toivoo, että Tukes kutsuu kokouksen koolle pikaisesti eikä valtaushakemuksista ja kullanhuuhtontalupahakemuksista tehtäisi päätöksiä ennen kuin kokous on pidetty.

Saamelaiskäräjät kiinnittää huomiota kaivoslain 38 §:än, jonka mukaan lupaviranomaisen tulee saamelaisten kotiseutualueella selvittää yhteistyössä saamelaiskäräjien, alueen paliskuntien, alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen ja hakijan kanssa malminetsintäluvan, kaivosluvan tai kullanhuuhtontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä harkita haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Lisäksi valtaushakemuksista on järjestettävä Saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:n mukaiset neuvottelut.

3.2.2014 päivätty lausunto

1. Johdanto

Saamelaiskäräjät antaa yhteisen lausunnon saman hakijan samalle alueelle kohdistuvista valtaushakemuksista (kaivosnumerot 9172 ja 9173). Hakemukset on jätetty vanhan kaivoslain

nojalla ja ne ratkaistaan vanhan kaivoslain määräysten mukaisesti ottaen huomioon siirtymäsäännökset. Koska valtausalue on hyvin laaja ja sijoittuu samalle alueelle, saamelaiskäräjät esittää että Tukes selvittää ennen lupapäätöksen antamista kummankin hakemuksen mukaisen toiminnan yhteiset vaikutukset ympäristöön ja luontoon.

2. Valtaushakemusten tiedot

Hakijan nimi: Conroy Gold and Natural resources

Alueen tiedot

- Nimi: Urakkaselkä 1 ja 2, Karhuaapa 1-6 ja 6b.
- Alueen pinta-ala: 789,89
- Sijaintikunta: Sodankylän kunta, Lapin paliskunnan alue
- Haetun alueen tarkempi sijainti: Urakkaselän ja Karhiaavan alueet
- Voimassaoloaika: 5 vuotta
- Etsittävä mineraali: kulta

Esteettömyystodistus:

- ei ole

Selvitys toiminnasta:

Tutkimustoiminnan tekee GTK. Alueella on tarkoitus ottaa maaperänäytteitä. Alueelle kuljetaan teitä ja uria pitkin. Näytteenotossa irrotettu kasvillisuus palautetaan takaisin. Kairattavat reiät ovat 20-25 metriä syviä ja maastoon voidaan tehdä myös 150 pitkiä vinoja reikiä. Kairaus tehdään sekä talvisin että lumettomana aikana. Hakemuksessa ei ole tuotu lainkaan esille sitä, onko GTK asiassa yhteydessä alueen poronhoitajiin ja miten kairausten ajoittamisessa ja tutkimustöiden yhteydessä huomioidaan poronhoidon tarpeet. Hakemuksesta ei myöskään selviä, millaisella laitteistoilla tutkimustöitä tehdään ja käytetäänkö tutkimuksissa myös muita maastoajoneuvoja. Selvityksessä ei ole tuotu esille miten paljon reikiä suunnitellaan tehtäväksi maastoon. Selvitykset toiminnan laajuudesta, vaikutuksista ja tutkimusmenetelmistä ovat puutteelliset.

3. Kaivoslain soveltaminen

Saamelaiset ovat Suomessa alkuperäiskansa, jolla on oma kulttuuri, kieli ja elämänmuoto. Perustuslain 17 §:n 3 momentin mukaan saamelaisilla alkuperäiskansana on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Nämä ovat saamelaisten perusoikeuksia. Perustuslain 17 §:n 3 momentin tarkoittamana saamelaisten kulttuurina pidetään vakiintuneesti mm. poronhoitoa, kalastusta, metsästystä (HE 309/1993 vp, PeVL 3/1990 vp, PeVL 17/2010 vp ja PeVL 29/2004 vp ja PeVL 32/2010 vp). Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen (lain § 22). Hallituksen esityksessä perusoikeussäännöksen ottamisesta perustuslakiin todetaan, että säännös ulottaisi julkisen vallan turvaamisvelvollisuuden kansainvälisissä sopimuksissa turvattuihin ihmisoikeuksiin. Kansainvälisten ihmisoikeussopimusten sisältö määräytyy kansainvälisten valvontaelinten käytännöstä. Hallituksen esityksessä mainittiin nimenomaan KP-sopimus ja Euroopan ihmisoikeussopimus (309/1993). YK:n ihmisoikeuskomitean ratkaisukäytäntö on huomioitava lupahakemuksen käsittelyssä perustuslain § 22 nojalla.

Korkein hallinto-oikeus on linjannut vanhan kaivoslain osalta vaikutuksia saamelaisporonhoitoon. Kyse on valtauksista Käsivarren ja Sallivaaran paliskuntien alueilla (31.3.1999, taltio 692) ja Käsivarren ja Kaldoaivin paliskunnan valitukset (31.3.1999, taltio nro 693) joissa KHO on kumonnut valtaushakemukset seuraavin perustein: *"kun otettiin huomioon kauppa- ja teollisuusministeriössä vireillä olleiden valtausten suuri lukumäärä ja niiden sijoittuminen saamelaisien kotiseutualueelle, ministeriön olisi tullut ennen päätösten tekemistä selvittää, mikä*

vaikutus valtauksilla oli saamelaisväestön poronhoidon harjoittamiseen." KTM oli lisännyt valtaushakemuksiinsa lausekkeen, että paliskuntien kanssa tulee ensin neuvotella valtausten ja tutkimusten ajankohdista. KHO ei pitänyt tätä riittävänä päätöksessään. KHO viittaa eritoten KP-sopimukseen, joka on laintasoinen normi. Valtaushakemusten päätöksissä todettiin: "Velvollisuutta ennalta selvittää valtauksista aiheutuvia haitallisia vaikutuksia poronhoidon harjoittamiselle ei voida valtaushakemusten hyväksymisestä päätettäessä siirtää myöhempien neuvottelujen varaan.--- Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös, jolla valtauskirjoihin on tehty kysymyksessä olevan kaltainen lisäys, on edellä mainituista syistä lainvastainen. Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot."

YK:n ihmisoikeuskomitean ratkaisukäytännön osalta I. Länsman ja muut v. Suomi, ihmisoikeuskomitea on korostanut paitsi KP-sopimuksen 27 artiklan velvoitetta turvata saamelaisille heidän perinteinen elämänmuotonsa elinkeinon harjoittajina, myös sitä, että saamelaisyhteisön tulee pysyä elinvoimaisena tulevaisuuteen nähden. Pääväestön taloudelliset ja muut edut eivät saa vaikeuttaa saamelaisten elämäntavan säilymistä ja kehittymistä. Tapauksessa Äärelä ja muut v. Suomi (1997) korostetaan, että alueella toteutettujen aikaisempien toimenpiteiden vaikutus tulee ottaa kumulatiivisesti huomioon arvioitaessa vireille tulevan hankkeen vaikutuksia saamelaisten mahdollisuuksiin kulttuurinsa harjoittamisessa.

Tukesin toimittamista lausuntopyynnöistä puuttuu arvio hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksista saamelaiskulttuuriin ja poronhoitoon, mitä KHO on ratkaisukäytännössään edellyttänyt yllä esitetyin tavoin. Ratkaisukäytännössä tulee huomioida KP-sopimuksen ratkaisukäytäntö. Lapin paliskunnan alueelle on kohdistunut useita koneellisia kullankaivulupa-hakemuksia ja kullankaivulupia. Kilpailevina maankäyttömuotoina voidaan mainita mm. alueen metsänhakkuu, GTK:n tutkimustoiminta alueella ja tekoaltaat, mitkä kaikki kohdistuvat Lapin paliskunnan Alapalkisen siitaan haittaavasti ja heikentävästi sekä Alapalkisen saamelaisten kulttuurin harjoittamista vaikeuttavina tekijöinä. Esimerkiksi vuonna 2013 Alapalkisen tokkakunnan alueelle tehtiin kolme laajaa metsänhakkuuta. Hakkuita tehtiin Urakkaselän alueella ja alueen maata muokattiin merkittävästi. Malminetsintä samalla alueella lyhyen ajan sisällä vaikeuttaa poronhoidon harjoittamista merkittävästi. Urakkaselän alue kuuluu esitettyyn hakemukseen. Luonnollisesti kaikki poronhoidon kanssa kilpailevat maankäyttömuodot vaikuttavat saamelaisten perinteisten elinkeinojen taloudelliseen ja kulttuuriseen kannattavuuteen. Nämä on huomioitava arvioitaessa hakemusten mukaisen toiminnan vaikutuksia saamelaiskulttuurille ja erityisesti poronhoidolle.

Saamelainen poronhoito perustuu laidunkiertojärjestelmään, joka on riippumaton porojen biologisesta vaellusvietistä. Laidunkiertojärjestelmä perustuu talvi- ja kesälaidunalueisiin ja mahdollisuuksien mukaan myös syksyisiin rykimä- ja keväisiin vasotusalueisiin. Poronhoito perustuu poron ja ihmisen yhteiseen vuotuisaikakiertoon ja järjestelmä on hioutunut sellaiseksi, että se mahdollistaa poron mahdollisimman luonnonmukaisen käyttäytymisen. Saamelaisporonhoito on selkeästi kulttuurinen elinkeino, jossa erityisen tärkeää on kulttuurin ja elämäntavan siirtäminen sukupolvelta toiselle.

Hakemuksen sijoittuvat Alapalkisen siidan eli tokkakunnan alueelle. Alapalkisen tokkakunnan alueella laiduntaa 800-1000 poroa. Alapalkisen tokkakunnassa on neljän ruokakunnan porot. Alue kuuluu poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:ssä tarkoitettuun erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettuun alueeseen. Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella olevaa maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Alueet sijoittuvat Sakianselän poronerotusaidan läheisyyteen. Karhuaavasta on linnuntietä noin 5 kilometriä poroerotusaidan siulan suulle. Karhuaavan ja Urakkaselän alueet ovat poro-

jen rykimäalalueita. Karhuaapaa porot käyttävät kesällä laidunalueina ja Urakkaselkä on tärkeä syyslaidunluetta. Alueen merkitys tokan kokoamisessa on merkittävä ja alue on hyvin tärkeä laidunalue. Maasto auttaa porojen kuljettamista, joten koneellisen kaivun muutokset maastossa, suoraan porojen kulkureitillä, merkitsisivät olennaista haittaa porojen paimenukselle. Porojen luonnollisten kulkureittien häiritseminen aiheuttaa vakavimmillaan sen, ettei poroja saada lainkaan koottua aitaan. Poroerotuspaikat on paliskunnissa valittu tarkoin tietämällä porojen liikkeitä ja sen, mitkä ovat poroille luonnolliset kulkureitit. Näin on tehty myös Sakiaselän poroerotusaidan kohdalla. Tässä tapauksessa tutkimustyö tulee vaikeuttamaan poronhoitotöitä. Pahimmassa tapauksessa Sakiaselän poroerotuspaikka menettää merkityksensä, jos porojen paimennus aitaan vaikeutuu ja pahimmassa tapauksessa poroja ei saada aitaan.

Kevätaikaan tapahtuva raskas maastoliikenne jättää maisemaan uria ja muokkaa maaperää. Kairauksessa syntyvä kivimurske ja vesi jäätyvät talvella kairausalueelle muodostaen alueelle laajan ja jäisen pinnan estäen poroja kaivamasta ravintoa alueelta. Mahdollinen muu, reittiin ulkopuolinen maastoliikenne voi myös häiritä poroja.

Saamelaiskulttuuri on luontosidonnainen kulttuuri. Ympäristövaikutusten selvittäminen on oleellista, jotta voidaan arvioida luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat haitat saamelaiskulttuurille ja poronhoidolle. Tämän hakemuksen yhteydessä Tukesin toimesta ei ole laadittu ympäristövaikutusten arviota eikä sitä ole toimitettu saamelaiskäräjien tietoon.

Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan valtaushakemukset ovat puutteellisia eivätkä anna riittävästi tietoa toiminnan laajuudesta. Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan valtaushakemuksia ei tule myöntää. Toiminnan laaja-alaisuus ja ottaen huomioon Lapin paliskunnan alueelle kohdistuneet muut kilpailevat maankäyttömuodot, lupien mukainen toiminta aiheuttaisi huomattavaa haittaa alueen poronhoidolle ja saamelaiskulttuurille eikä luvan myöntämiselle ole täten edellytyksiä.

Mikäli lupa myönnetään saamelaiskäräjien perustellusta vastuksesta huolimatta, lupaehtojen on oltava tiukkoja. Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan tiukatkin lupaehdot johtaisivat saamelaisporonhoidon harjoittamisedellytysten heikkenemiseen. Koska alue on tärkeä poronhoidolle, kairauksia ei voisi tehdä kuin elokuusta marraskuuhun. Lumipeitteisellä aikana kairauksia ei alueella tule tehdä, koska Alapalkisen tokka paimentaa kyseisellä alueella talven. Kairaus häiritsisi merkittävästi talviajan paimennusta. Talvella ylimääräinen maastoliikenne ja meteli pelottavat poroja. Myös jäljet johdattavat poroja tokista aiheuttaen poronhoitajille ylimääräistä työtä. Kairauksissa käytettävät ajoneuvot tekevät maastoon pysyvät ja pitkäaikaiset jäljet ja ajoneuvot vievät jäkäläkankaiden pintamaata. Jäkälän suggestio kestää n. 120 vuotta. Maastoliikennelupia kairausten tekoon ja tutkimustoimintaan ei tule myöntää. Mikäli luvat myönnetään, niin kairauksista jäävät metalliputket on katkaistava maan tasalle ja peitettävä siten, että putket eivät jää maastoon. Mikäli putkia jätetään maastoon, ne voivat olla hengenvaarallisia talvella ajettaessa moottorikelkalla ja myös poroillekin. Mahdollisissa lupaehtoissa on kiellettävä metalliputkien jättäminen maastoon. Mikäli tutkimustoiminta ja kairaus sallitaan, on lupaehtoissa edellytettävä että tutkimuksen teosta ja kairauksista, kulkemisesta tutkimuspaikoille sekä tutkimuksen ajoittamisesta on sovittava Lapin paliskunnan ja Alapalkisen tokkakunnan kanssa.

Saamelaiskäräjistä annetun lain 9 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan viranomaiset neuvottelevat saamelaiskäräjien kanssa kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaisten kotiseutualueella kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän etsin-

tää ja hyödyntämistä sekä valtion maa- ja vesialueilla tapahtuvaa kullanhuuhtontaa. Neuvotteluvaihtoehtojen täyttämiseksi asianomaisen viranomaisen on varattava saamelaiskäräjille tilaisuus tulla kuulluksi ja neuvotella asiasta. Asiasta on järjestettävä saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaiset neuvottelut ennen päätöksen antamista.

Saamelaiskäräjät toteaa edelleen, että GTK:n kaksoisrooli viranomaistoimijana, tutkimustoiminnan tekijänä sekä tutkimuspalvelujen myyjänä on hyvin ongelmallinen ja heikentää luotettavuutta viranomaistoimintaan.

Saamelaiskäräjät pyytää huomioimaan, että suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa (PHL 53 §).

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Yleisperiaatteet

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohdetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Saamelaisten kotiseutualue ja erityinen poronhoitoalue

Hakemusalueet sijoittuvat saamelaisten kotiseutualueelle sekä poronhoitoalalla määritellylle erityiselle poronhoitoalueelle. Poronhoidon osalta hakemusalueet kuuluvat Lapin paliskuntaan.

Arvokkaat luontokohteet

Hakemusalueilla on arvokkaita luontokohteita, jotka ovat Metsähallituksen ja luontojärjestöjen yhteispäätöksellä suojeltu. Kyseessä olevilla suojelukohteilla Metsähallitus ei harjoita metsätaloustoimintaa. Edellä mainitusta syystä suojelukohteet tulee säilyttää koskemattomina.

Uhanlaiset kasvilajit

Hakemusalueilla on luonnonsuojelulain mukaan rauhoitettuja uhanalaisia kasvilajeja. Lisäksi alueilla on vaarantuneiden ja silmälläpidettävien lajien esiintymiä. Toimenpiteitä ei tule tehdä edellä mainittujen lajien esiintymisalueilla. Tarkemmat tiedot saa Lapin Ely-keskukselta.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Metsähallituksen tieverkostoa käytettäessä tulee

huomioida tiestön kuntotilanne. Tiestön kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko. Lisäksi tulee varmistaa siltojen kantavuudet. Tarvittaessa lisätietoja edellä mainituista asioista saa Metsähallituksen Keski-Lapin metsätiimiin. Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekkin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatu järjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä valtausoikeuden hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Alapalkisen tokkakunta

Paimennamme alapalkisen alueella porojamme ympäri vuoden omassa siidassamme eli omana tokkakuntana. Alapalkisen tokkakuntaamme kuuluvat neljän ruokakunnan porot. Alueemme kuuluu poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:ssä tarkoitettuun erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettuun alueeseen. Tämä tarkoittaa, että maan käyttöön liittyvät toimet eivät saisi aiheuttaa elinkeinollemme huomattavaa haittaa.

Vetoamme perustuslailliseen oikeuteen harjoittaa omaa kieltämme ja kulttuuriamme ja näin ollen perinteistä elinkeinoamme poronhoitoa kyseisellä alueella. Alapalkisen alueella laiduntaa noin tuhat poroa. Ja elinkeinoamme eivät vain uhkaa metsähakkuut vaan alati muuttuvat maankäytön uudet muodot ja hyödyntäminen. Maantieteellisesti alueemme on pieni mutta jokainen alue sitäkin merkittävämpi porojen paimennuksessa eri vuodenaikoina. Paikallisen yhteisön pärjääminen ja etu tulisi ottaa mahdollisimman hyvin ja laaja-alaisesti huomioon jos rinnakkain asetetaan ulkomaalainen malmin- ja jalometallin etsijä, jonka pitemmän aikavälin elinkeinollinen jatkumo alueella jää huomattavasti lyhyemmäksi ja kertaluontoiseksi verrattuna saamelaisiin poronhoitajiin alueella. Pääväestön taloudelliset aiomukset ja muut edut eivät saa vaikeuttaa saamelaisen elämäntapamme säilymistä ja kehittymistä.

Alueet sijoittuvat tokkakuntamme Sakianselän poronerotusaidan läheisyyteen. Alueen merkitys tokan kokoamisessa on merkittävä. Maasto jo maantieteellisesti auttaa porojen kuljettamisessa, joten koneellisen muokkauksen jäljet maastossa, suoraan porojen kulkureitillä, aiheuttavat merkittävää haittaa porojen paimennukselle. Porojen luonnollisten kulkureittien ja joenylityspaikkojen häiritseminen aiheuttaa vakavimmillaan sen, ettei vasanmerkitys- ja poroerotusaikana poroja saada koottua aitaan.

Poroerotuspaikat ovat paliskuntaamme myös valittu huomioon ottaen porojen liikehdintä alueella eri vuodenaikoina sekä poroille maastoon muodostuneet luontaisten kulkureitit. Näin on tehty myös Sakiaselän poroerotusaidan pystyttämisen suhteen. Tässä tapauksessa malmin tutkimustyö tulee osaltaan vaikeuttamaan poronhoitotöitä. Pahimmassa tapauksessa Sakiaselän poroerotuspaikka menettää merkityksensä vuotuisissa poronhoitotöissä, jos porojen aitaan kuljettaminen vaikeutuu ja voi johtaa myös siihen, että poroja ei saada aitaan erilaisten ympäristönmuutosten ja haittojen seurauksena johtuen malminetsintään liittyvissä vaiheissa.

Kevätaikaan tapahtuva raskas maastoliikenne jättää maisemaan uria ja muokkaa maaperää. Alueemme laidunalue on merkittävä kokonaisuudessaan, koska pinta-alaltaan se on jo pienentynyt monien maankäyttäjien mm. hakkuittenkin seurauksena. Kairauksenkin seuraukset voivat olla porojen ravinnon kaivamisen suhteen haasteelliset. Mahdollinen muu, reittien ulkopuolinen maastoliikenne häiritsee porojen luonnollista liikehdintää ja laiduntamista alueella.

Saamelaiskulttuuri on holistinen kulttuuri joka perustuu luonnon kestäväälle kehitykselle ja käytölle. Elinkeinot eivät ole saamelaisessa elämäntavassa irrallisia osia, vaan koko elämäntapamme perustuu elinkeinon ympärille ja vuotuisten poronhoitotyöt rytmittävät kaikkea muuta yhteisössämme tapahtuvaa elämää.

Ympäristövaikutusten selvittäminen on mielestämme tärkeää, jotta voidaan arvioida luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat haitat saamelaiskulttuurille ja poronhoidolle. Mielestämme hakemuksen yhteydessä tulisi Tukesin toimesta laatia ympäristövaikutusten arvio. Myös koneellisten kullan kaivuu -alueiden jälkityöstä eli ennallistamisesta on paliskunnassamme huonoa kokemusta. Kun kultakaivospaikka lakkaa toimimasta, paikka jätetään yleensä todella ikävään, ”törkyiseen” kuntoon. Kaivetut montut jätetään auki ja rinteet jyräksi. Nämä auki jätetyt montut ovat vaarallisia kaikille luonnossa liikkuville, jopa ihmisille. Lippusiimoja ja naruja voidaan käyttää varoittamaan montuista, mutta huonosti ripustetut lippusiimat tarttuvat helposti porojen sarviin. Poroja on löydetty hirttyneinä näihin lippusiimarnaruviritelmiin. Roskat ja jätteet jätetään myös luontoon. Porot sekä muut metsän eläimet voivat haavoittua ja pahimmassa tapauksessa tuottaa kivuliaan kitumisen ja kuoleman. Näihin asioihin lupa-asioita käsitellessä pitää myös ottaa kantaa ja kirjata ne sopimuksiin. Pyydämme lisäksi huomioimaan Poronhoitolain 2 § Poronhoitoalueesta:

”Poronhoitoalue käsittää Lapin läänin alueen Kemin ja Tornion kaupunkeja sekä Keminmaan kuntaa lukuun ottamatta ja Oulun läänistä Hyrynsalmen, Kuivaniemen, Kuusamon, Pudasjärven, Suomussalmen, Taivalkosken ja Yli-Iin kuntien alueet sekä Kiiminkijoen ja Puolanka-Hyrynsalmi maantien pohjoispuolella olevat alueet Puolangan, Utajärven ja Ylikiimingin kunnista.

Tähän lakiin liittyvässä kartassa olevan rajan pohjoispuolella sijaitsevat valtion maat muodostavat erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetun alueen. Tällä alueella olevaa maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Maan luovuttaminen tai vuokraaminen tällä alueella saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maanomistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamista vahingoista.”

Alapalkisen tokkakunnan mielestä toiminnan laajuus ja merkitys tulisi esittää tarkemmin hakemuksissa sekä tutkia miten ko. hankkeet vaikuttavat luontoon, eläimiin, kasveihin ja lähiympäristöön. Kyseisen toiminnan, valtaushakemusten aika on kirjattu viisi –vuotiseksi. Aika

on pitkä jos ajatellaan poronhoidon erityispiirteitä ja elinkeinon herkkyyttä muutoksille, suhteessa luontoon ja ihmisen aiheuttamiin muutoksiin laidunalueen sisällä.

Alapalkisen tokkakuntana vastustamme valtaushakemuksien myöntämistä, perinteiset saamelaiset elinkeinot joutuvat aina kilpailevaan asemaan laaja-alaisten, uusien maankäyttäjien, hankkeiden ja suurien yhtiöiden rinnalle.

Hakijan vastine

1. Asian tausta ja sovellettava laki

1. Conroy Gold and Natural Resources P.l.c. (jäljempänä "Hakija") on 18.2.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön ("TEM") toimittamallaan ja sittemmin 15.6.2011 muuttamallaan kahdella valtaushakemuksella (alkuperäiset hakemukset ja muutokset yhdessä "Hakemukset") hakenut vanhan kaivoslain (503/1963, kumottu, "Vanha Kaivoslaki") mukaista valtausta yhteensä kahdeksaa Sodankylän kunnassa sijaitsevaa valtausaluetta ("Valtausalueet") koskien.

2. Vanha Kaivoslaki on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella uudella kaivoslailla (621/2011, "Uusi Kaivoslaki"), jonka 178 §:n mukaan Vanhan Kaivoslain aikaan TEM:ssä vireillä olleet asiat siirtyivät Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ("Tukes") käsiteltäviksi. Asia käsitellään ja ratkaistaan saman säännöksen mukaan Vanhaa Kaivoslakia noudattaen.

3. Hakijan Hakemuksista lausuntonsa ovat antaneet Saamelaiskäräjät 3.2.2014 ("Saamelaiskäräjien Lausunto"), Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ("ELY-keskus") 2.12.2013 ("ELY-keskuksen Lausunto") sekä Sodankylän kunnan Hakijan Hakemuksia koskevat erilliset lausunnot 11.11.2013 ("Kunnan Lausunnot").

4. Tukes on 11.6.2014 lähettämällään vastinepyynnöllä varannut Hakijalle tilaisuuden vastineen antamiseen. Hakija lausuu vastineenaan seuraavaa.

2. Hakemuksiin liitettyjen selvitysten riittävyys

5. Hakija toteaa, että sen käsityksen mukaan Hakemuksissa annetut selvitykset toiminnan laajuudesta, vaikutuksista ja tutkimusmenetelmistä ovat riittävät.

6. Tiedot, joita hakijan tulee antaa valtaushakemuksessa, on lueteltu tyhjentävästi Vanhan Kaivoslain 8 §:ssä. Kyseisen pykälän mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava:

"1) hakijan nimi, ammatti, kotipaikka ja osoite sekä selvitys siitä, että hakija on valtauskelpoinen;

2) alue, jolla esiintymän otaksutaan olevan, mainitsemalla läänin, kunnan, kylän ja tilan nimi sekä tilan rekisterinumero tai, milloin on kysymys tilaan kuulumattomasta alueesta, vastaavat tiedot;

3) valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätie-toisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei ole 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä;

4) mitä kaivoskivennäisiä hakija otaksuu alueella olevan ja mihin otaksunta perustuu sekä perustelut tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta; sekä

5) ehdotus valtausalueelle annettavaksi nimeksi."

7. Hallintomenettelyssä vallitsee lähtökohtaisesti taannehtivuuskielto, eli hallintoasioihin kuuluvaan hakemukseen ei voida soveltaa hakemuksen vireille tulon jälkeen voimaan tullutta lainsäädäntöä ilman nimenomaista toimivaltasäännöstä. Hakijan käsityksen mukaan Hakemuksiin sisältyvien selvitysten riittävyttä tuleekin arvioida Vanhan Kaivoslain perusteella.

8. Hakija haluaa korostaa, että se käyttää malminetsintätyössä urakoitsijana GTK:ta, joka on erittäin kokenut toimija malminetsintätyössä.

9. Pyytäessään Saamelaiskäräjiltä lausuntoa, Tukes, eli viranomainen, täyttää korkeimman hallinto-oikeuden ("KHO") oikeuskäytännön edellyttämällä tavalla velvollisuutensa selvittää toiminnan vaikutuksia poronhoidon harjoittamiselle ennen kuin Tukes ratkaisee valtauksia koskevat Hakemukset. Hakijan käsityksen mukaan KHO:n oikeuskäytännössä ei ole edellytetty, että viranomaisen tai valtauksen hakijan tulisi tehdä asiasta vaikutusarviota jo ennen Saamelaiskäräjille tehtävää lausuntopyyntöä. Toisin sanoin, viranomaisella ei Hakijan käsityksen mukaan ole velvollisuutta liittää arviota lausuntopyyntöönsä, vaan Saamelaiskäräjien Lausunto on juuri tällaista vaikutusten selvittämistä, jota viranomainen suorittaa asian ratkaisemista varten.

10. Näin ollen Hakija katsoo, että Hakija ja viranomaiset ovat toimineet KHO:n oikeuskäytännön mukaisesti, eivätkä tähän mennessä tehdyt selvitykset ole miltään osin puutteellisia.

11. Saamelaiskäräjien Lausunnon esitettyihin huoliin Hakemusten vaikutuksista palataan tarkemmin alla.

12. Väärinkäsitysten välttämiseksi Hakija toteaa lisäksi, että Hakemusten kohteena oleva hanke ei sisälly ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994, "YVAL") soveltamisalaan. Kyseessä ei ole kyseisen lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu hanke, joka sisältäisi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2006) 4 §:n mukaiseen hankeluetteloon. Se ei myöskään ole saman lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu hanke, johon tulisi harkinnanvaraisesti soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

3. Toiminnasta ei aiheudu haittaa ympäristölle

3.1 Yleistä

13. Hakija toteaa, että mittauspaikoille liikkuminen ja tutkimustyöt tehdään ympäristöä kunnioittaen niin, että maastoon jäävät jäljet ovat hyvin vähäisiä. Hakemusten mukainen toiminta ei aiheuta raskasta maastoliikennettä. Maastossa tehtävien geofysikaalisten mittausten tutkimuspaikoille liikutaan pääosin jalkaisin tai suksilla. Ainoastaan mikäli mitattava kohde sijaitsee kaukana tiestä, tarvitaan kuljetukseen mönkijää tai moottorikelkkaa, eli muutoinkin alueella käytettävää kulkuvälinettä. Moreeninäytteitä otettaessa käytetään apuna teloilla kulkevaa kaivinkonetta, mikä varmistaa maastoon jäävien jälkien vähäisyyden. Kairauskone on kevyt ja teloilla kulkeva, muu tarvittava kalusto kuljetetaan mönkijällä, jossa on peräkärri. 14. Kairauksista syntyvät reiät entisöidään alkuperäiseen kuntoonsa heti kunkin reiän valmistuttua. Kairauspaikat siistitään ja ennallistetaan heti kunkin reiän valmistuttua. Maaperänäytteenotossa taas orgaaninen pintakerros kuoritaan ja siirretään sivuun ennen kuopan kaivamista. Kun kuoppa on täytetty, se peitetään pintakerroksen materiaalilla, mikä nopeuttaa ennallistumista huomattavasti.

15. Kairausreikien määrästä Hakija toteaa, että tätä on mahdollista arvioida tarkemmin vasta maaperänäytteenoton tulosten valmistuttua. Tämänhetkisen alustavan arvion mukaan kaivinkoneella kaivetaan 15-20 kuoppaa, joista otetaan tarvittavat maaperänäytteet. Mahdollisia kairanreikiä saatetaan tarvita kymmenkunta. Kallionäytteenotossa on tarkoitus käyttää kairauskonetta, ja maaperänäytteenotossa hyödynnetään kaivinkonetta.

16. Syväkairauksessa reikään johdetaan teräkaluston jäähdyttämiseksi vettä, joka nousee yleensä takaisin ylös tuoden mukanaan pienen määrän teräkaluston irrottamaa hienojakoista liettä. Hakija toteaa, että jäätyksen aiheuttamat haitat ovat kontrolloitavissa. Suurin osa lietteestä voidaan tarvittaessa poistaa johtamalla kairanreistä nouseva vesi laskeutusastian kautta. Mikäli vesi jäätyy maan pinnalle, jäätä voi syntyä enimmillään joidenkin kymmenien neliömetrien alueella kairausreikää kohti. Ongelma voidaan kuitenkin tarvittaessa poistaa kaivamalla reiästä purkautuvia vesiä varten monttu, johon vedet johdetaan. Lisäksi, koska alueen maasto-olosuhteet mahdollistavat kairausten suorittamisen lumettomana aikana, jäätymisongelman merkitys ja riski on pieni.

17. Hakijan suunnittelemissa tutkimuksissa hyödynnetään mahdollisimman paljon jo aikaisemmin olemassa olevia kulkureittejä. Kulkureitit valitaan aina siten, että porojen häiritsemistä vältetään. Näin vältetään reittien ulkopulista maastoliikennettä ja porojen häiritsemistä.

18. Hakija korostaa välttävänsä toiminnassaan luonnon turmelemista ja entisöivänsä tutkimusalueet parhaalla mahdollisella tavalla. Toiminta järjestetään siten, että alueen kääpäesiintymille tai muille alueella esiintyville lajeille ei aiheudu vaaraa.

3.2 Etsintätyön ajoituksesta

19. Hakija pyrkii ajoittamaan tutkimuksensa niin, että niistä ei aiheudu haittaa poronhoidolle, erityisesti suojeltaville lintulajeille tai muillekaan alueella ja sen läheisyydessä eläville lajeille. Näytteenottoa on mahdollista suorittaa laajalti lumettomana aikana. Hakija pitää kuitenkin kairausten rajoittamista esimerkiksi vain elokuun ja marraskuun väliselle ajalle liioiteltuna ja Hakijan kannalta kohtuuttomana vaatimuksena.

20. Lentogeofysikaaliset mittaukset pyritään tekemään muulloin kuin 15.2.–31.7. välisenä aikana.

3.3 Muita huomioita

21. Hakija korostaa pyrkimystään sujuvaan yhteistyöhön paikallisen saamelaisväestön kanssa, mihin luonnollisesti sisältyy keskusteluyhteyden ylläpito Lapin paliskunnan ja Alapalkisen tokkakunnan kanssa. Hakija haluaa hyödyntää paikallisväestön, mukaan lukien alueen maanomistajien, käytännön tietämystä tutkimuksen suorittamista ja haittojen minimointia suunniteltaessa.

22. Hakija huomauttaa myös, että toiminta järjestetään niin, ettei maastoon jätetä jätettä, kuten metalliputkia. Metalliputket tullaan poistamaan kokonaisuudessaan, eli niitä ei tulla esimerkiksi katkaisemaan maan tasalle. Kairaustyömaista laaditaan lisäksi erillinen ympäristöraportti kairaustöiden päätyttyä.

23. Hakija toistaa ja korostaa vielä, että alueella jo olemassa olevia kulkureittejä pyritään hyödyntämään mahdollisimman laajasti ja että maastoliikennelain (1710/1995) 4 §:n 2 mo-

mentin 9 kohdan mukaan muun muassa malminetsintäalueella ei tarvita maastoliikennelupaa.

4. Hakijan käsityksen mukaan toiminnasta ei aiheudu huomattavaa haittaa alueen saamelaiskulttuurille ja poronhoidolle

24. Hakija toteaa, että sen käsityksen mukaan Hakemusten mukainen toiminta ei aiheuttaisi huomauttavaa haittaa poronhoidolle, saamelaisten perinteisille elinkeinoille tai saamelaiskulttuurille.

25. Kuten Hakija on yllä luvussa 3 selvittänyt, Hakemusten mukaisessa toiminnassa kiinnitetään riittävää huomiota poronhoidon tarpeisiin ja saamelaiskulttuurin häiriöttömään harjoittamiseen. Kaikki toiminta järjestetään siten, että maasto saadaan ennallistettua viivytyksettä. Alueella elävät lajit eivät vaarannu.

26. Näin ollen Hakijan käsityksen mukaan Hakemusten mukaisesta toiminnasta ei myöskään aiheudu sellaisia toimenpiteitä, jotka estäisivät alueen saamelaisväestöä nauttimasta KP-sopimuksen 27 artiklan mukaisista oikeuksistaan.

5. Yhteenveto

27. Hakija on toimittanut Hakemusten yhteydessä riittävät ja siltä edellytettävissä olevat selvitykset. Myös viranomaiset ovat täyttäneet selvitysvelvollisuutensa asianmukaisesti.

28. Mittauspaikoille liikkuminen ja tutkimustyö tehdään ympäristön ehdoilla siten, että maastoon jäävät jäljet ovat hyvin vähäisiä. Hakemuksen mukainen toiminta ei aiheuta raskasta maastoliikennettä. Tutkimuspaikoille pyritään kulkemaan mahdollisimman paljon jalkein tai suksilla. Tutkimuspaikoille pyritään kulkemaan mahdollisimman paljon jo olemassa olevia reittejä hyödyntäen.

29. Kaikessa toiminnassa vältetään luonnon turmelemista ja entisöidään tutkimusalueet parhaalla mahdollisella tavalla niin, ettei maastoon jää pysyviä vaurioita. Sekä kairauspaikat että kaivinkoneella tehdyt montut ennallistetaan mahdollisimman huolellisesti.

30. Toiminta pyritään järjestämään siten, että alueen kääpäesiintymille, jäkälille tai alueella esiintyville muille lajeille ei aiheuteta vaaraa. Tutkimukset pyritään ajoittamaan siten, että niistä ei aiheudu haittaa alueen poroille, linnuille tai muillekaan alueella ja sen läheisyydessä eläville lajeille. Tutkimuksia tehtäessä maastoon ei jätetä jätettä.

31. Hakija katsoo, että edellä tässä vastineessa esitetyillä perusteilla valtaukset tulisi myöntää Hakemusten mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Haetut valtausalueet ovat kokonaan oikeusvaikutteisen Lokka-Koitelainen-Kevitsa osayleiskaavan alueella. Yleiskaavassa alue on osoitettu maa- ja porotalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Sodankylän kunta ei ole vastustanut valtausoikeuden suorittamista, joten alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettua valtauksen estettä.

Saamelaisalueen erityispiirteet

Suomen perustuslain (731/1999) mukaan saamelaisilla alkuperäiskansana on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

Valtaushakemuksia käsiteltäessä on myös huomioitava kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 27 artikla, jonka mukaan kansallisiin, uskonnollisiin tai kielellisiin vähemmistöihin kuuluvilta henkilöiltä ei saa kieltää oikeutta yhdessä muiden ryhmänsä jäsenten kanssa nauttia omasta kulttuuristaan. Sanottu sopimus on saatettu Suomessa voimaan 23.6.1975 annetulla lailla (107/1976) ja 30.1.1976 annetulla asetuksella (108/1976).

Saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:n mukaan viranomaisilla on neuvotteluelvoite saamelaiskäräjien kanssa kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana. Tällaisia saamelaisten kotiseutualueella olevia toimenpiteitä ovat muun muassa kaivoskivennäisten valtausta ja kaivospiirin perustamista tarkoittavat lupahakemukset (9.1 §:n 3-kohta), joka on muutettu lailla 626/2011 koskemaan valtauksen ja kaivospiirin sijaan kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän etsintää ja hyödyntämistä sekä valtion maa- ja vesialueilla tapahtuvaa kullanhoidontaa.

Neuvotteluelvoitteen täyttämiseksi asianomaisen viranomaisen on saamelaiskäräjistä annetun lain 9.2 §:n mukaan varattava saamelaiskäräjille tilaisuus tulla kuulluksi ja neuvotella asiasta. Tilaisuuden käyttämättä jättäminen ei estä viranomaista jatkamasta asian käsittelyä.

Poronhoidon harjoittamisesta erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettua alueella säädetään poronhoitolaissa (848/1990). Lain 2.2 §:n mukaan tällä alueella olevaa maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Valtaushakemuksia käsitellessään kaivosviranomaisen on selvittänyt lausuntomenettelyllä sekä neuvottelemalla niitä vaikutuksia, joita malminetsinnästä voi aiheutua saamelaisille ja poronhoidolle. Päätökseen sisällytetyillä lupamääräyksillä on rajattu ja vähennetty saamelaisille ja poronhoidolle aiheutuvia vaikutuksia. Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista valtausoikeuteen kuuluvaa oikeutta tutkimustoimenpiteisiin on rajattu päätöksen lupamääräyksillä.

Hakemusta käsiteltäessä on selvitetty kaivosrekisteristä, mitä muita kaivoslain mukaisia oikeuksia nyt kyseessä olevalla alueella on voimassa aikaisempien päätösten nojalla. Päätöstä tehtäessä on hakijan esittämä selvitys ja asetetut lupamääräykset huomioiden arvioitu, ettei nyt myönnetty valtausoikeus ole vaikutuksiltaan merkittävä poronhoidon kannalta. Kaivosviranomainen on myös arvioinut, ettei nyt kyseessä olevilla alueilla ole muita sellaisia merkittäviä hankkeita tai alueiden käyttömuotoja, jotka merkittävästi yksin tai yhdessä ja muuten kuin tilapäisesti häiritsisivät poronhoitoa.

Edellä mainituin perustein ja päätökseen sisältyvien rajoitusten myötä nyt annettavalla päätöksellä myönnettävän valtausoikeuden perusteella tehtävän tutkimustyön ei voida katsoa vaikuttavan poronhoitolain 53 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti poronhoidon harjoittamiseen. Valtausoikeutta koskevassa päätöksessä tarkoitettu tutkimustyö ja sen toteuttaminen ei sulje pois poronhoitolain 3 §:ssä tarkoitettua poronhoidon harjoittamisoikeutta. Kun otetaan huomioon päätökseen liitetyt lupamääräykset sekä valtausalueen rajallinen koko, puheena olevan tutkimustyön toteuttaminen ei myöskään vaaranna saamelaisille alkuperäiskansana Suomen perustuslain 17.3 §:ssä taattuja oikeuksia kulttuurinsa ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Tukes ja saamelaiskäräjät ovat neuvotelleet hakemuksesta saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:n mukaisesti 10.6.2014.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan. Saamelaiskäräjien ja Lapin palikunnan kanssa sovellettavasta menettelytavasta on lisäksi määrätty erillisillä lupamääräyksillä 5 ja 6.

Perustelut: Milloin valtausalueella tai sen ulkopuolella suoritetusta tutkimustyöstä taikka alueiden käytöstä aiheutuu jollekin pysyvää tai ohimenevää vahinkoa tai haittaa, on valtaaja kaivoslain (503/1965) 15.1 §:n mukaan velvollinen suorittamaan siitä täyden korvauksen. Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava saamelaiskäräjille tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Suomen perustuslain (731/1999) 17.3 §:ssä on turvattu saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 § edellyttää viranomaisilta neuvottelua saamelaiskäräjien kanssa kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaisten kotiseutualueella mm. valtausoikeudella tapahtuvaa malminetsintää. Myönnetystä valtausoikeudesta ei ole katsottu aiheutuvan saamelaisten oikeuksille alkuperäiskansana sellaista seurausta, että oikeutta ei voitaisi myöntää. Jotta saamelaiskäräjät voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset saamelaisalueen erityispiirteisiin liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä saamelaiskulttuurille mahdollisesti aiheutuvia vaikutuksia, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa saamelaiskäräjille tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

Määräys on asetettu sen varmistamiseksi, että tutkimustyöt suoritetaan tavalla, jolla saamelaisille alkuperäiskansana turvattujen oikeuksien toteutuminen varmistetaan asianmukaisesti. Kaivoslain (503/1965) 12.2 §:ään perustuen

toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Jos tutkimustyötä on mahdollista suorittaa teknisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti vaihtoehtoisella tavalla, joka turvaa toista menettelytapaa selvästi paremmin saamelaisten oikeudet alkuperäiskansana, tätä menettelytapaa on käytettävä.

6. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n nojalla laissa tarkoitettulla poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Tämän päätöksen mahdollistamassa tutkimustyössä ei voida katsoa käytettävän maata sillä tavoin, että siitä aiheutuu poronhoitolain 2.2 §:ssä tarkoitettulla tavalla huomattavaa haittaa poronhoidolle. Jotta paliskunta voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

7. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä saamelaiskäräjille ja asianomaisille paliskunnille.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

10. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

11. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaataan. Tutkimusajat ja -kaivannot on viivytyksettä merkittävä sekä tutkimuksen tultua suoritetuksi peitettävä siten, että niistä ei aiheudu vaaraa eläimille eikä ihmisille.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa sekä tutkimusajien ja -kaivantojen merkitsemisestä ja peittämisestä parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon. Määräyksellä varmistetaan osaltaan myös se, että tutkimuksesta ei aiheudu merkittävää haittaa poronhoidolle.

12. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallituihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on

mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

13. Valtausalueen itä- ja eteläosissa tutkimustoimenpiteitä suoritettaessa ei saa käyttää moottoroituja tai konevoimin toimivia laitteita eikä moottoriajoneuvoja 15.2 - 31.7. välisenä aikana ilman ELY-keskuksen lupaa. Lupahakemus on jätettävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteiden aloittamista. Menettelyistä tulee olla yhteydessä Metsähallituksen Lapin luontopalveluihin.

Perustelut: Valtausalueen itä- ja eteläpuolella sijaitsee ELY-keskuksen lausunnon mukaan luonnonsuojelulla uhanalaiseksi (LsL 46 §), rauhoitetuksi (LsA 19 §) ja erityisesti suojeltavaksi lajiksi (LsL 47 §) määritetyn lintulajin pesäreviiri. Rauhoitetun eläinlajin rauhoitussäännökset on mainittu lain 39 §:ssä, jonka mukaan mm. rauhoitetun eläinlajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana, on kielletty.

Edellä esitetyn vuoksi koneellinen malminetsintä sekä maastoliikenne (joihin sisältyvät mm. moottoroitujen tai konevoimin toimivien laitteiden ja moottoriajoneuvojen käyttö sekä lentogeofysikaalisten mittauksen tekeminen) on tarpeen rajata lisääntymisaikan ulkopuolelle. Jalkaisin suoritettavaa ja mahdollisten kannettavien mittalaitteiden avulla suoritettavia tutkimustöitä ei kaivosviranomaisen arvion mukaan ole pidettävä sellaisina toimenpiteinä, joista voisi aiheutua luonnonsuojelulain 39 §:n vastaisia seuraamuksia.

Määräys on huomioitava erityisesti myös valtausalueille siirryttäessä niiden itä- ja eteläpuolelta.

14. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- Lausunnoissa esitetty koskien suoritettavien tutkimusten vaikutuksia poronhoitoon ja porotalouteen on huomioitu lupamääräyksillä 5, 6 ja 11.
- ELY-keskuksen lausunnossa esiintuotu petolinnun pesäreviiri on huomioitu lupamääräyksellä 13.
- Lausunnoissa mainittuja uhanalaisia kääpiä ja arvokkaita luontokohteita koskevia erillisiä lupamääräyksiä ei ole tarpeen antaa. Valtaajan on muutoinkin otettava huo-

mioon lupamääräyksen 15 mukaisesti myös muussa lainsäädännössä mainitut velvoitteet, rajaukset ja määräykset. Lupamääräykseen 4 viitaten valtaajan on kuitenkin ennen tutkimustöiden aloittamista oltava yhteydessä maanomistajiin, jolloin Metsähallitus voi antaa tarvittavaa ohjausta. Tällöin on mahdollista varmistaa, että valtaaja noudattaa Metsähallituksen mielipiteessä esiintuoduilla suojelukohteilla ja ELY-keskuksen lausunnossa tarkoitettujen uhanalaisten kääpien esiintymäpaikkojen läheisyydessä tarvittavaa varovaisuutta tutkimustöissään ja sopia toimintatavoista, joilla valtaaja ottaa huomioon kohteiden erityispiirteet.

- Hakemuksen käsittelyyn ja ratkaisuun on edellä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla sovellettu kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaisesti kaivoslakia (503/1965). Päätöstä tehtäessä on noudatettu kaivoslain (503/1965) säännöksiä sekä muuta soveltuvaa lainsäädäntöä, kuten saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:ää.

Mitä tulee saamelaiskäräjien lausunnossa viitattuun koskien Suomen perustuslakia (731/1999) ja siinä saamelaisille säädettyä oikeutta ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan, kaivosviranomaisen toteaa, että päätöksen mukaisesta malminetsinnästä ei katsota aiheutuvan perustuslain vastaista seurausta. Tämä tulkinta vastaa kaivosviranomaisessa vakiintuneesti saamelaisten kotiseutualueelle sijoittuvien valtaushakemusten yhteydessä noudatettua tulkintakäytäntöä. Kaivoslain (503/1965) mukaisia oikeuksia koskevien hakemusten ratkaisussa sovelletaan oikeusharkintaa, jonka myötä haettu oikeus on myönnettävä, ellei siihen kohdistu laissa tarkoitettu oikeuden myöntämisen este. Kaivoslain (503/1965) 6 §:ssä on tyhjentävä lista siitä, mitkä tekijät ovat valtauksen esteitä. Valtausalueen sijoittumista saamelaisten kotiseutualueelle ei ole sisällytetty lainkohtaan, joten pelkästään se, että valtaus sijoittuu saamelaisten kotiseutualueelle, ei muodosta valtaukselle estettä. Saamelaiskäräjät ei myöskään ole esittänyt lausunnossaan tai hakemuksen johdosta pidetyssä neuvottelussa haetun alueen sisältävän sellaisia yksilöityjä alueita, joilla päätöksen mukaisesta malminetsinnästä aiheutuisi sellaista konkreettista haittaa, jonka vuoksi hakemukseen sisällytettyjä yksittäisiä alueita olisi tullut rajata valtauksen ulkopuolelle.

Lupamääräykset, hakijan vastine ja kohta "Saamelaisalueen erityispiirteet" huomioon ottaen hakijan esittämällä tutkimustoimenpiteillä ei katsota olevan luvan myöntämisen estäviä haitallisia vaikutuksia eikä niiden katsota aiheuttavan huomattavaa haittaa poronhoidolle ja muille perinteisille saamelaisten harjoittamille elinkeinoille ja maankäyttömuodoille. Kaivosviranomaisen korostaa kuitenkin, että valtaajalla on kaivoslakiin, lupamääräyksiin ja vastineessa esittämänsä perustuen velvollisuus suorittaa malminetsintätoimet alueella siten, että saamelaisten oikeudet alkuperäiskansana sekä porotalouteen liittyvät näkökohdat huomioidaan mahdollisimman hyvin. Tämän velvollisuuden myötä esim. saamelaiskäräjien lausunnossa mainitut koneellisen kaivun aiheuttamat muutokset maastossa ohjautuvat muualle kuin suoraan porojen kulkureiteille ja porojen rykimäalueet huomioidaan asianmukaisesti tutkimustoiminnassa.

- Alapalkisen tokkakunnan esille tuomat seikat on huomioitu paliskuntia koskevissa määräyksissä 4 ja 6 sekä määräyksissä 5 ja 10-11.
- Metsähallituksen lausunnossa esitetyt seikat koskien puidenpoistoa, Metsähallituksen tieverkoston käyttämistä, sekä menettelyä kairausputkien ja tutkimuskuoppien suhteen on huomioitu lupamääräyksillä 4 ja 11.

- Lupamääräyksen 4 mukaisesti maanomistajalla tai -haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista maastotöiden tai väliaikaisten rakennelmien aiheuttamasta vahingosta tai haitasta. Samaan määräykseen sisältyy se, että valtaajan on ilmoitettava kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille kirjallisesti etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Tässä yhteydessä maanomistajalla on mahdollisuus tuoda esiin tarpeelliseksi katsomiaan seikkoja koskien mm. tutkimustyössä käytettäviä reittejä ja kohteita sekä tutkimusajankohtia.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)

Poronhoitolaki (848/1990)

Laki saamelaiskäräjistä (974/1995)

Laki kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 107/1975 v. 1976 (SopS 7/1976)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrään lukematta. Valitusaika päättyy **6.10.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

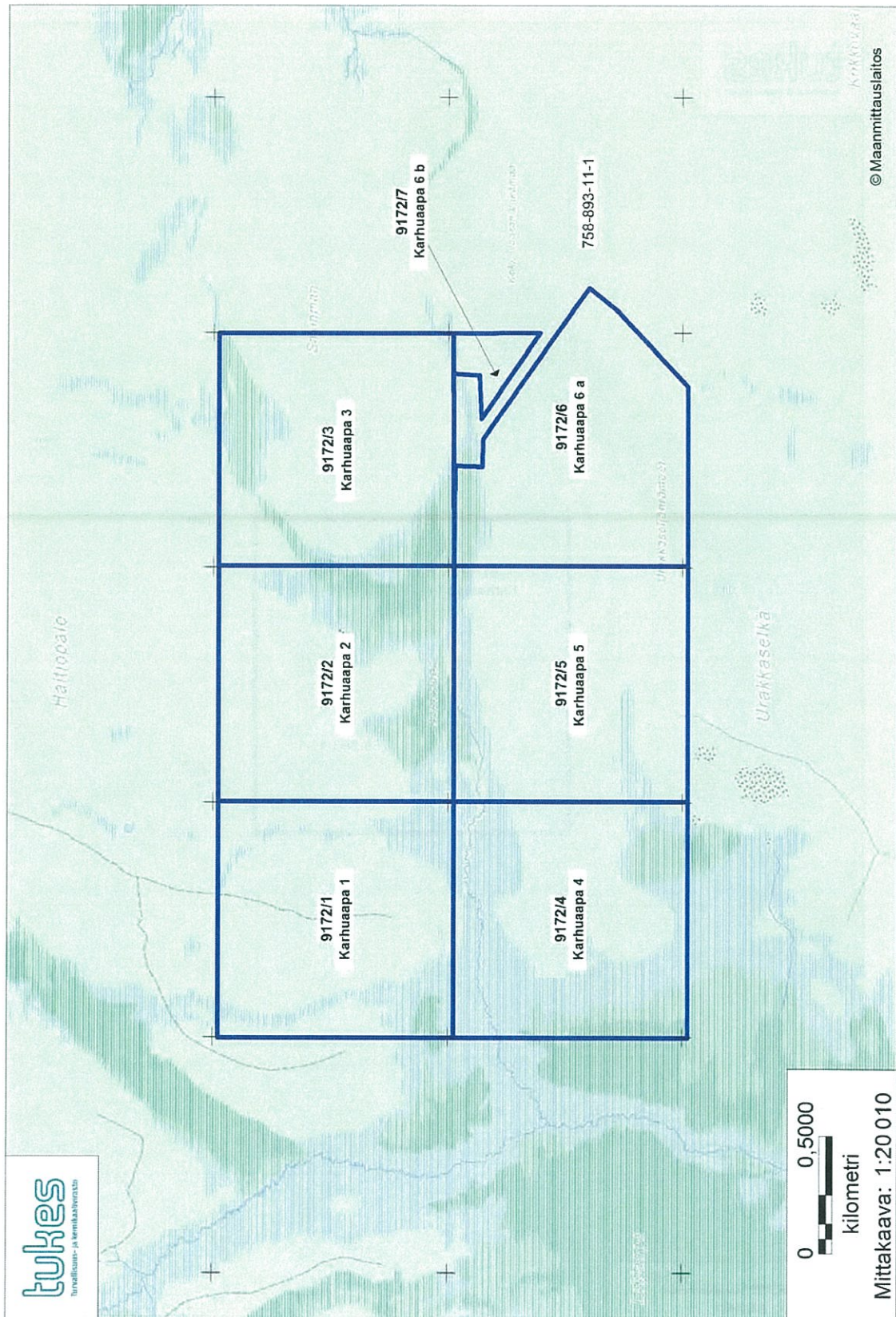
Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu
puhelin: 029 56 42800
telekopio: 029 56 42841
sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

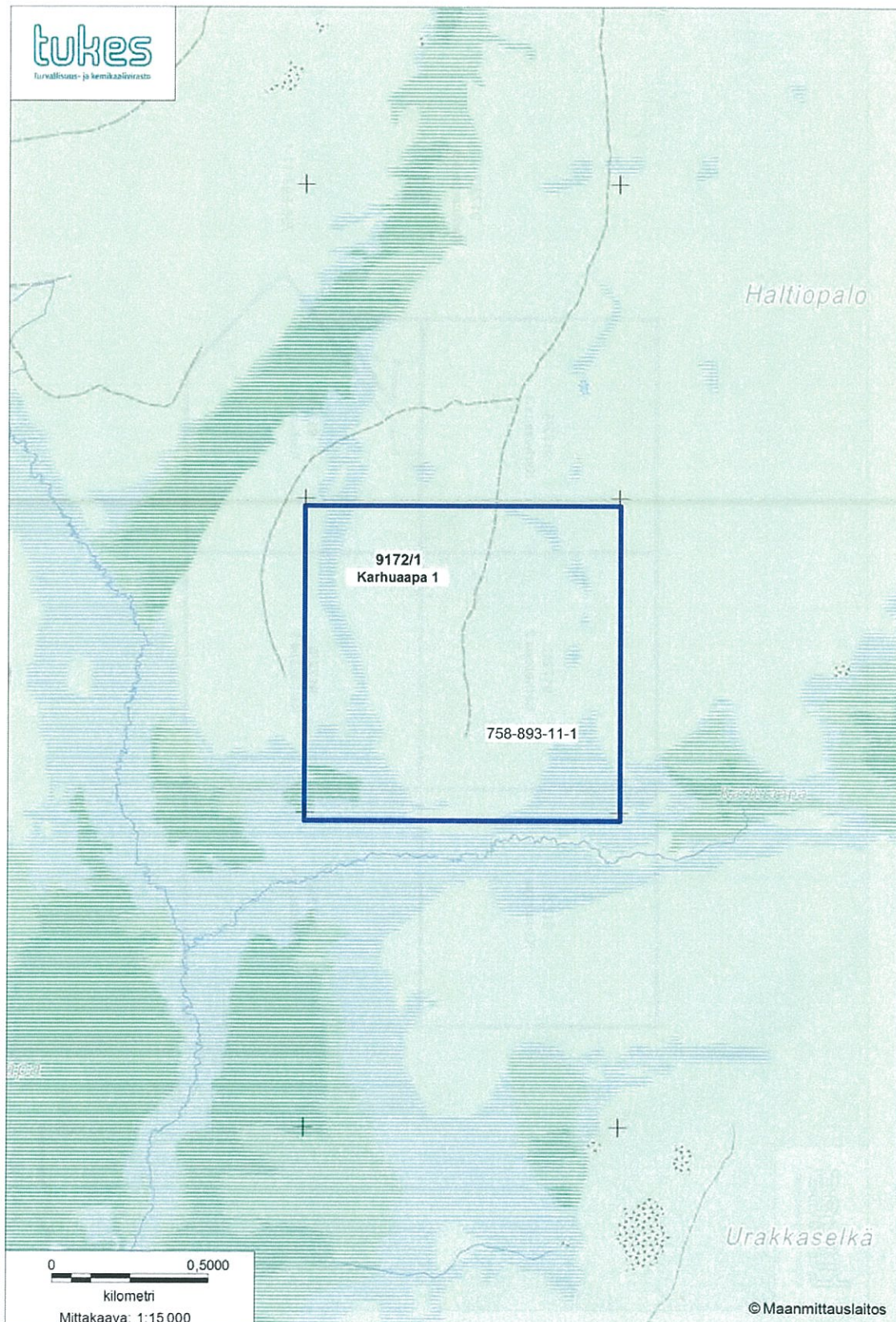
Lista asianosaisista

Metsähallitus

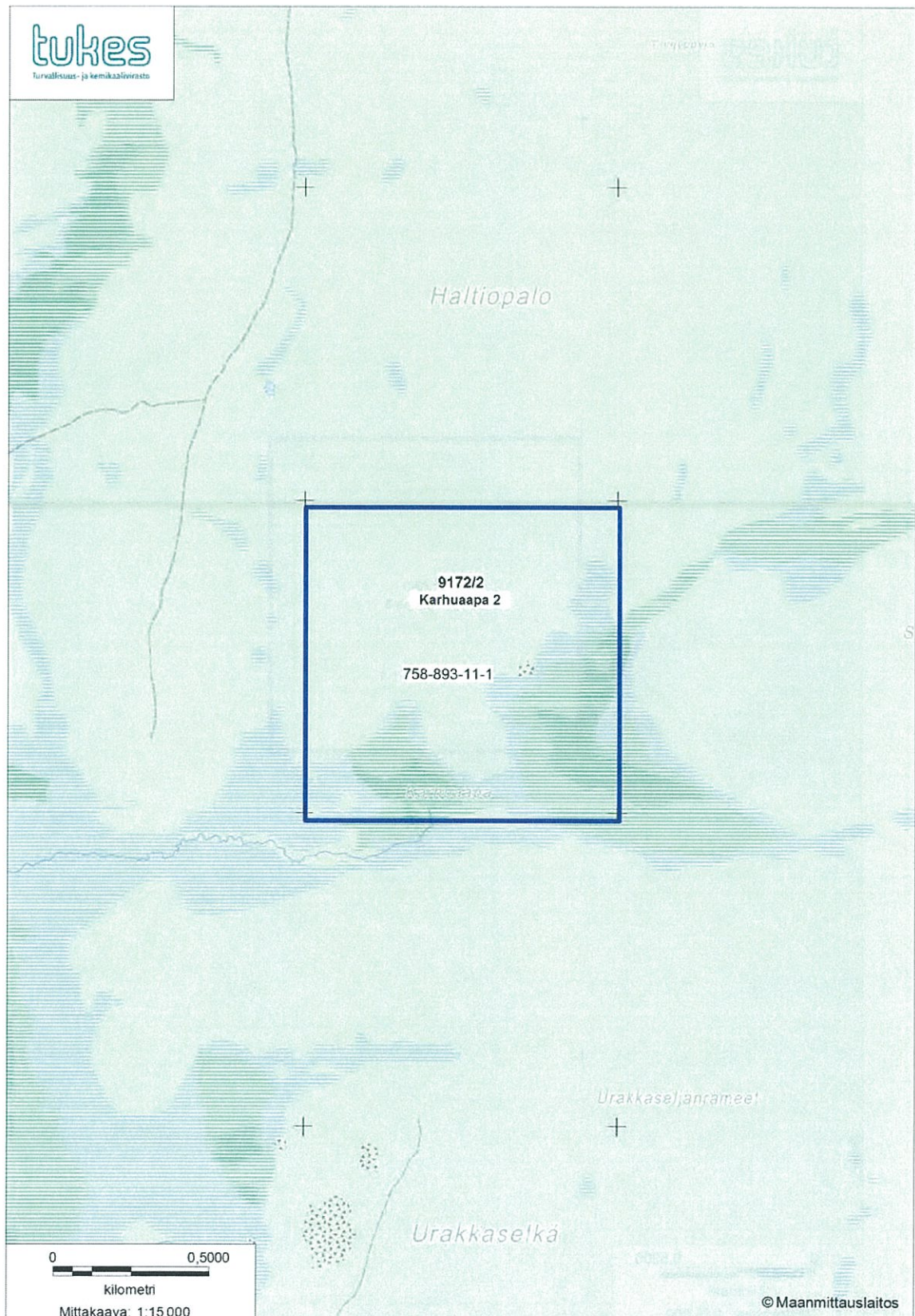
Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

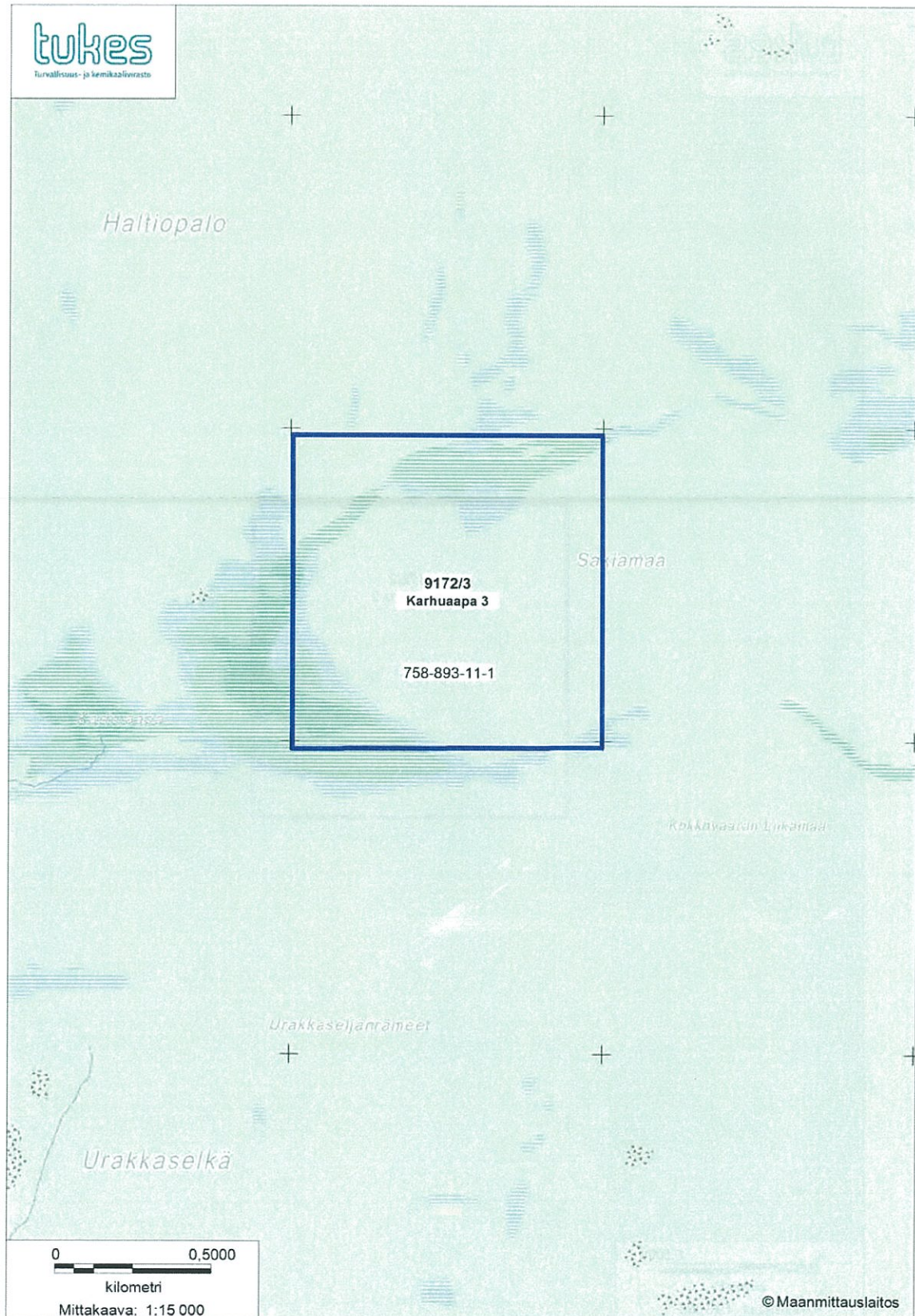
Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

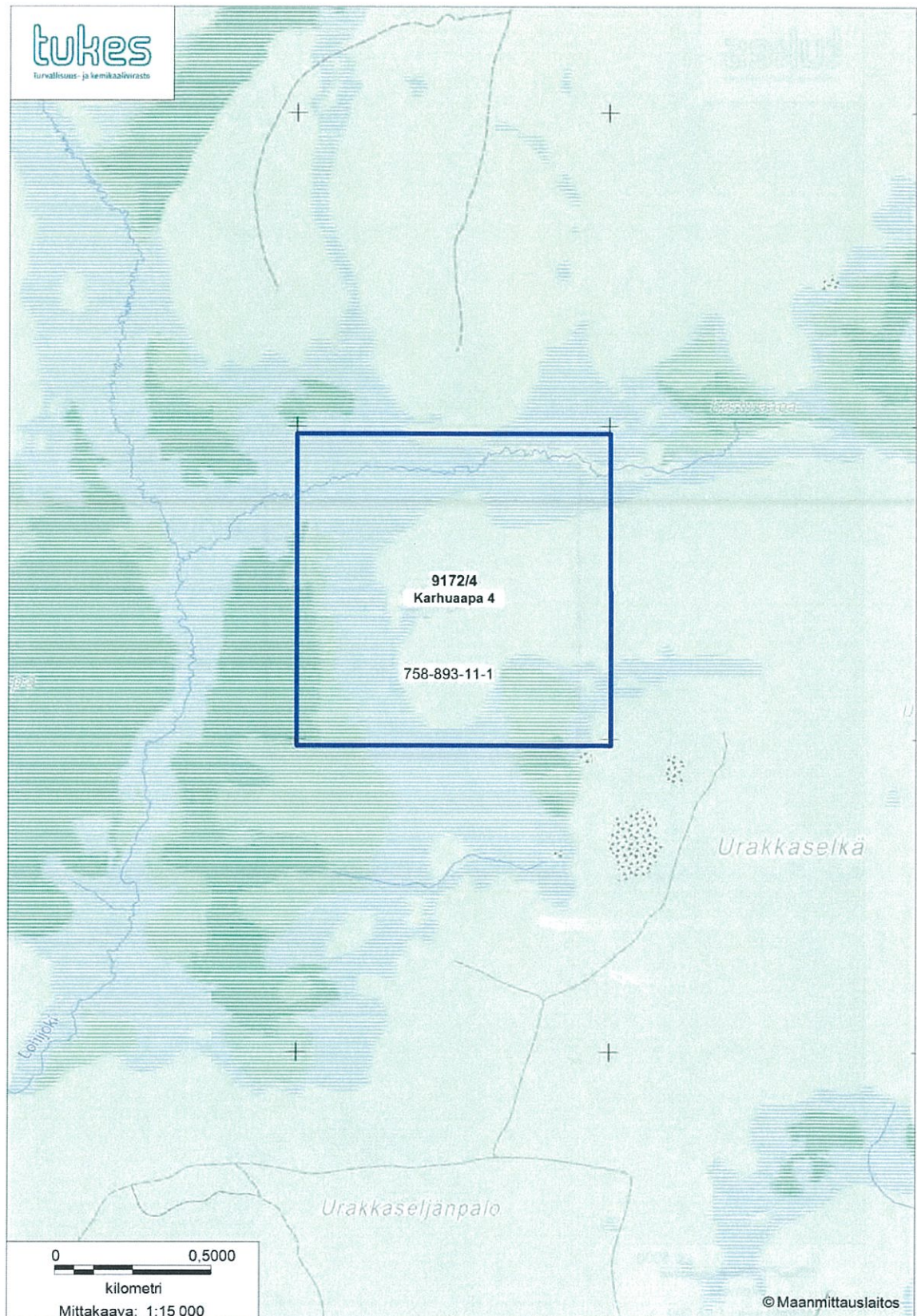
Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

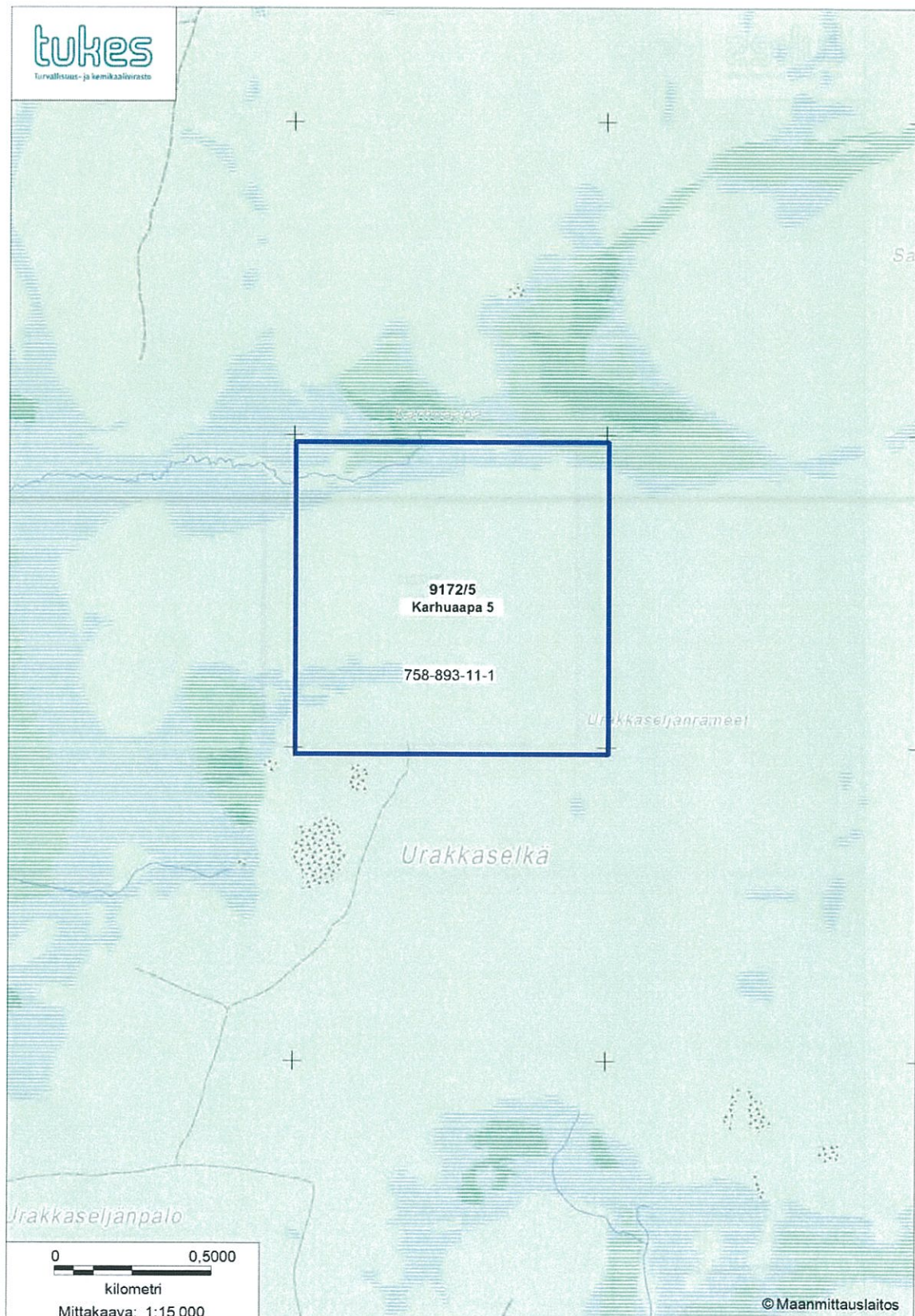
Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

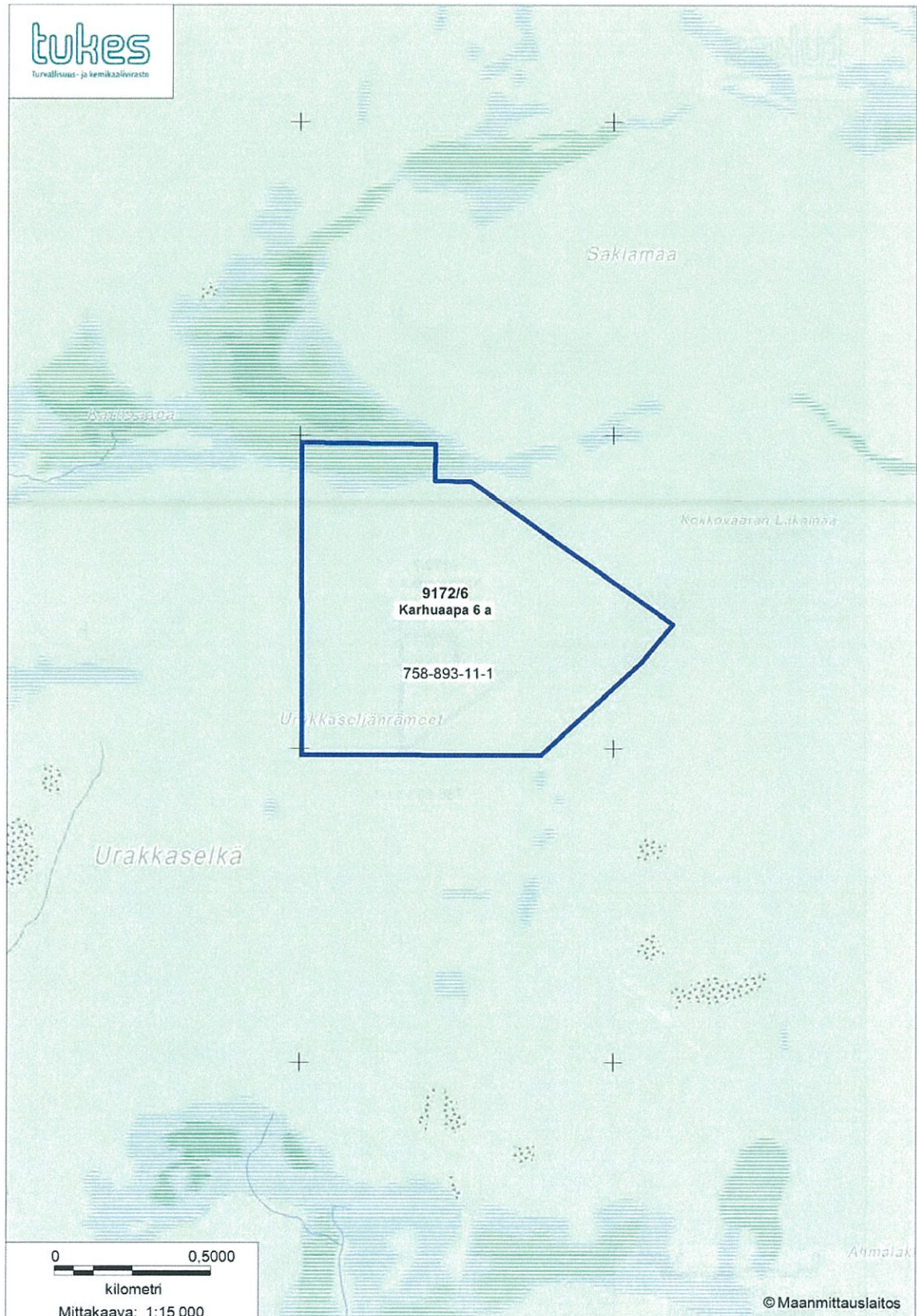
Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

